

การพัฒนาแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

The Development of Blended Learning Model with Learning Together Technique to Develop Critical Thinking Skills of Rajabhat University Student

มนชิตา ภูมิพิทักษ์ *

ทวี สระน้ำคำ **

ไชยยศ เรืองสุวรรณ ***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) เปรียบเทียบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ก่อนเรียนและหลังเรียน 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 5) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 32 คน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานคือ การทดสอบที (t-test Dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการและแนวคิด (2) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (3) กระบวนการเรียนรู้ (4) กิจกรรมการเรียนรู้ และ (5) การประเมินผลการเรียนรู้ 2) รูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.04/82.86 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.56 3) ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีคะแนนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับมาก

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to develop the Blended Learning Model with Learning Together Technique to develop critical thinking skills of Rajabhat University students 2) to study the efficiency of Blended Learning Model with Learning Together Technique to develop critical thinking skills of Rajabhat University student 3) to study the students' critical thinking before and after using the Blended Learning Model with Learning Together Technique to develop student's critical thinking of Rajabhat University 4) to study the students' academic achievement before and after using Blended Learning Model with Learning Together Technique with Learning Together Technique

* นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*** รองศาสตราจารย์ อาจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

to develop student's critical thinking of Rajabhat University 5) to study the students' satisfaction toward the Blended Learning Model with Learning Together Technique to develop student's critical thinking of Rajabhat University. The samples used in this study consisted of 32 students of Roi Et Rajabhat University. T-test Dependent was employed for evaluating the hypothesis. The results of this study were as follows; 1) The components of the development of Blended Learning Model with Learning Together Technique to develop student's critical thinking of Rajabhat University included 5 factors: (1) principles (2) objectives (3) process (4) activities and (5) evaluation. 2) The Blended Learning Model with Learning Together Technique to Develop Student's critical thinking of Rajabhat University was found the efficiency of 80.04/82.86 and had an effectiveness index of 0.56 3) The students' critical thinking after using the Blended Learning Model with Learning Together Technique to develop student's critical thinking of Rajabhat University was higher than before using with the statically significant at the level of .05 4) The students' achievement after using the Blended Learning Model with Learning Together Technique to develop student's critical thinking of Rajabhat University was higher than before using with the statically significant at the level of .05 5) The student's satisfaction towards the Blended Learning Model with Learning Together Technique to develop student's critical thinking of Rajabhat University was at a high level.

คำสำคัญ : การเรียนบนเว็บ, การเรียนแบบผสมผสาน, เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน,

Keywords : Web-based instruction, Blended Learning, Learning together technique

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ด้านการจัดการศึกษามาตราที่ 22 ระบุว่าการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตราที่ 24 ผู้สอนจะต้องจัดสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาส่งเสริมสนับสนุนผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยตรง

นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิตในระดับอุดมศึกษามีส่วนสำคัญ ที่จะเน้นผู้เรียนในด้านกระบวนการคิดการส่งเสริมการคิดให้กับผู้เรียนที่จะมีบทบาทสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลระยะยาวให้กับการศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ ประเวศ วสี (2542) กล่าวว่า การสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิด เป็นการค้นพบทางการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นพัฒนาผู้เรียนให้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยที่ผู้เรียนต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องมากมาย สิ่งที่คุณเรียนได้รับการถ่ายทอดจากครูนั้น อาจจะล้าหลังใช้การไม่ได้ แต่การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางการคิด การแสวงหาความรู้ ความกล้าคิดกล้าทำจะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติ ในทำนองเดียวกัน ผู้เรียนที่จะประสบความสำเร็จในวิทยาลัย หรือในโรงเรียนพวกเขาต้องสามารถที่จะเรียนรู้ เพื่อที่จะไปปรับใช้ได้ในทุกวิชาซึ่งความพร้อมในศตวรรษที่ 21 คือการเข้าถึงของผู้เรียนในด้านทักษะการคิดขั้นสูง ที่จะต้องประกอบไปด้วยทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ และทักษะการแก้ปัญหา (Critical thinking and problem

solving) ทักษะการสื่อสาร (Communication) ทักษะการทำงานร่วมกัน (Collaboration) และทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and innovation) (Partnership for 21st century skill. 2010)

แม้ว่าสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย จะมีนโยบายการจัดการศึกษาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักศึกษาเป็นผู้มีปัญญา คิดเป็นแก้ปัญหาเป็นด้วยตัวเอง สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) พบว่าคุณภาพการจัดการศึกษาของไทยเป็นเรื่องที่ค่อนข้างวิกฤต การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา นักศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยมีความรู้ความสามารถโดยเฉลี่ยอ่อนลง ทั้งในกระบวนการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาตลอดจนลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านลักษณะนิสัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่มาของการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา การปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ หรือการเรียนการสอน โดยพึงให้นักศึกษามีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้พัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ สภาพปัจจุบันผู้เรียนต้องเผชิญกับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว หน้าที่ของครูคือพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดให้มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง (สิทธิพล อาจอินทร์. 2550)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เป็นหน่วยงานกำกับ และส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษามีโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานดังกล่าว โดยในการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

และด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ทีศนา ขมมณี. 2553)

กระบวนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษานั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบตั้งแต่ นำคอมพิวเตอร์ มาใช้เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอน การบริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รูปแบบการพัฒนาสื่อการสอนในหลายระดับการศึกษา ซึ่งในการพัฒนาและการนำมาใช้จัดการศึกษานั้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข่าวสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว สร้างความเสมอภาคให้แก่ผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้เรียนต้องเป็นผู้คิด ตัดสินใจในการจัดลำดับการเรียนรู้ การควบคุมเส้นทางในการเรียน การเลือกเนื้อหาในการเรียน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน หรือผู้เรียนกับผู้สอน ซึ่งเป็นของในรูปแบบของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ระหว่างกัน (Bonk and Graham. 2006)

การเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นความยืดหยุ่น มุ่งเน้นการสอนโดยการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการผสมผสานยุทธวิธีในการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน มีรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ ทั้งผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับเนื้อหา ซึ่งมีทั้งการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียน และการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อรองรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน (Johnson, Mchugo and Hall. 2006) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่าเป็นการนำเนื้อหาวิชา เครื่องมือที่ใช้สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน (CSCL) งานที่ได้รับมอบหมาย และการประเมินออนไลน์ร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมเป็นเนื้อหาบทเรียนแบบออนไลน์ และพบว่า การเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งในองค์ความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนมากกว่าการเรียนออนไลน์แบบดั้งเดิม

การเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน ยังสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายโดยใช้สิ่งแวดล้อมแบบออนไลน์ และสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน ส่วนการจัดการด้านเนื้อหาผู้สอนสามารถจัดเนื้อหาที่ง่ายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากเว็บ ส่วนเนื้อหาที่ยากให้ผู้เรียนได้เรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิม ทำให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน สามารถประสบความสำเร็จทางการเรียนได้อย่างเท่าเทียมกัน การปฏิสัมพันธ์จากการเรียนแบบร่วมมือ

บนเครือข่ายสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความร่วมมือในการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดวิเคราะห์ และความคิดอย่างมีวิจารณญาณได้เป็นอย่างดี (ปณิศา วรรณพิรุณ. 2555)

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Collaborative Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ และเพื่อให้เกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning together : LT) เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับผิดชอบ มีบทบาทหน้าที่ทุกคน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จัดบันทึก เป็นผู้รายงานและเป็นผู้นำเสนอ โดยทุกคนช่วยกันทำงานจนได้ผลสำเร็จของงานและนำเสนอแก่ผู้สอน ผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงานกลุ่มซึ่งจะได้ผลงานที่เกิดจากการทำงานของทุกคน (Slavin. 1995)

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการคิดที่สามารถพัฒนาได้ในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งกลุ่มผู้เรียนอยู่ในขั้นสามารถเข้าใจสิ่งที่เขานามธรรมได้อย่างดี มีการคิดอย่างสมเหตุสมผลในการแก้ปัญหา สามารถคิดสร้างทฤษฎีและตรวจสอบแบบวิทยาศาสตร์ได้ การคิดไม่ยึดติดอยู่กับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตเท่านั้น แต่เป็นการคิดที่เป็นการตั้งสมมติฐานในสถานการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น จึงสมควรที่จะได้รับการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (เพ็ญพิศุทธิ์ เนคมานุรักษ์. 2537)

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนแนวทางการพัฒนาผู้เรียนเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) แนวทางการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และแนวทางการพัฒนาการคิดของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานหนึ่ง ที่ผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำเป็นที่ต้องผลิตบัณฑิต ให้เป็นผู้มีกระบวนการคิดที่รอบคอบ พิจารณาไตร่ตรอง ตัดสินใจ โดยอาศัยหลักฐานที่เชื่อถือได้ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้เรียนที่ต้องมีในยุคแห่งสังคมการเรียนรู้ ตามนโยบายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะนำรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน การคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน มาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นการบูรณาการระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า

(face to face) หรือห้องเรียนปกติ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนบนเว็บและ e-learning เข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน และเน้นจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียน เรียนรู้ ทำกิจกรรม สร้างความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและถ่ายทอดการเรียนรู้แบบร่วมมือให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ อีกทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเองเนื่องจากผู้วิจัยเชื่อว่าการบูรณาการการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความสามารถของตนเองได้เต็มศักยภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้ก้าวทันต่อความเจริญก้าวหน้าในยุคของโลกที่ไร้พรมแดนที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันก่อนและหลังเรียน
5. ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษาคณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดจำนวน 8 มหาวิทยาลัย

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ภาคต้น ปีการศึกษา 2558 จำนวน 32 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แบบสำรวจสภาพปัจจุบัน และแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนบนเว็บ แบบผสมผสาน
- 2.2 แบบสัมภาษณ์อาจารย์
- 2.3 แบบสัมภาษณ์นักศึกษา
- 2.4 รูปแบบการเรียนบนเว็บ แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- 2.5 แบบประเมินรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- 2.6 แบบประเมินสื่อด้านเนื้อหา
- 2.7 แบบประเมินสื่อด้านการออกแบบการเรียนบนเว็บ
- 2.8 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.9 แบบวัดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ ดังนี้

1. พัฒนารอบแนวคิดของรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. พัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บที่ใช้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. นำรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบการเรียน

การสอน การเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน การเรียนด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกัน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 5 ท่านที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอนระดับอุดมศึกษา อย่างน้อย 5 ปี เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา องค์ประกอบ ขั้นตอน และความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธีการสัมภาษณ์ ใช้เกณฑ์พิจารณาความถูกต้อง โดยใช้ความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เทียบกับแนวคิดจากการสังเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1 ประเมินความเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

2. การทดสอบหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 3 ขั้นตอน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2556) ดังนี้

2.1 การทดสอบหนึ่งต่อหนึ่ง (One-to-One testing) โดยทดสอบกับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 1 กลุ่ม 4 คน

2.2 การทดสอบกลุ่มเล็ก (Small group testing) โดยทดสอบกับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 3 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน รวม 12 คน

2.3 การทดสอบภาคสนาม (Field testing) โดยทดสอบกับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 8 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน รวม 32 คน มีขั้นตอนการเรียน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมการ ประกอบด้วย การปฐมฤกษ์ การจัดกลุ่มผู้เรียน การฝึกปฏิบัติ และการวัดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียน 2) ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ ทำความเข้าใจปัญหาพร้อมกัน, แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน, วิเคราะห์ปัญหาพร้อมกัน, ค้นหาคำตอบพร้อมกัน, สรุปและประเมินผลพร้อมกัน 3) ขั้นการวัดและประเมินผล ได้แก่ การวัดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นการนำรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณไปใช้จริง กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ที่ลงทะเบียนรายวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ (Computer based learning) จำนวน 32 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test

สรุปผล

1. ผลการพัฒนาารูปแบบการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้รูปแบบที่มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและแนวคิด วัตถุประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ ขั้นตอนการเรียนการสอน ได้แก่ ขั้นตอนทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน ขั้นตอนการทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน ขั้นตอนการทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน ขั้นตอนการทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน ขั้นตอนการทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.04./82.86

3. ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาารูปแบบการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นการศึกษาลักษณะ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนบนเว็บไซต์ การเรียน

แบบผสมผสาน การเรียนด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และมีการศึกษาศาสนาปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอน การสัมภาษณ์อาจารย์ และนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานฯ โดยผ่านการตรวจสอบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงรูปแบบการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานฯ ที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่

หลักการและแนวคิด วัตถุประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมการประกอบด้วยการปฐมนิเทศ การแบ่งกลุ่มผู้เรียน เก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน การฝึกปฏิบัติ วัดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนก่อนเรียน วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียน

ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ ขั้นตอนทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน ขั้นตอนการทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน ขั้นตอนการทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน ขั้นตอนการทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน ขั้นตอนการทำความเข้าใจปัญหา ร่วมกัน

ขั้นวัดและประเมินผล ได้แก่ การวัดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนก่อนเรียน และการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียน

การเรียนการสอนบนเว็บไซต์ เป็นการจัดการกิจกรรมสำหรับการเตรียมตัวของผู้เรียน (Learner preparation) เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้และมีกิจกรรมที่หลากหลายให้กับผู้เรียน (Learner activities) นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ในการเรียน และสร้างแรงจูงใจในการเรียนและสิ่งแปลกใหม่ ใช้การเรียนรู้ที่มีความหมายในบริบทจริง จัดการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่หลากหลาย ใช้กลยุทธ์การเรียนแบบร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกันเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยขั้นตอนและวิธีการเรียนการสอนจะผ่านการพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้จริงจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนบนเว็บไซต์แบบผสมผสานการเรียนด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าขั้นตอน กิจกรรม และวิธีการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้ และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงได้ (Ally. 2005, Toporski

and Foley. 2004 อ้างถึงในปณิศา วรณพิรุณ. 2551) นอกจากนี้ ความหลากหลายของเพศ วัฒนธรรมและ บุคลิกภาพ ที่แตกต่างกันในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัย ได้ทำให้การเรียนการสอนเป็นงานที่ท้าทายมากขึ้น รูปแบบ การเรียนและความต้องการก็แตกต่างกันไป การจัดกระบวนการ เรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นแรงผลักดันที่จะสร้าง รูปแบบการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้สอนในระดับ อุดมศึกษา จึงควรมีแนวคิดในการที่สร้างรูปแบบ การเรียนรู้ที่มีลักษณะมีปฏิสัมพันธ์และเป็นการสร้าง แรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น ซึ่งเป็นที่รู้จักกันว่าเป็น การเรียนการสอนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนแบบ ออนไลน์และการเรียนแบบดั้งเดิม (Abeer Ali Okaz. 2014) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สร้างรูปแบบ การเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยสนับสนุน การเรียนรู้ ด้วยตนเอง ในขณะที่เดียวกันก็ยังสามารถที่จะเรียนรู้แบบกลุ่ม รองรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้เป็นอย่างดี และยังทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น คนอื่น ๆ มีการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนบนเว็บ แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนา ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.04./82.86

การเรียนแบบผสมผสานเป็นการผสมผสาน ระหว่างการเรียนแบบออนไลน์และการเรียนแบบเผชิญหน้า ที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของผู้เรียน โดยพบว่า ประโยชน์ที่ได้จากการเรียนแบบผสมผสานได้แก่ ความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง โดยมีความเป็นอิสระ ในการเรียนรู้ มีความยืดหยุ่นในการเลือกกระหว่าง สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ สำหรับการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ในรูปแบบการเรียนที่แตกต่างกัน (Barbara & Kate. 2014) สอดคล้องกับสอดคล้องกับ (Nick Van Dam. 2012) กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็น ส่วนผสมของกลยุทธ์การเรียนรู้ วิธีการ สื่อ และการนำส่ง ที่เป็นการสนับสนุนวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนรู้ การออกแบบ การเรียนรู้ที่ดีต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและมีวิธีการ ที่เหมาะสมกับระดับของการเรียนนั้น ๆ ซึ่งสามารถพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายโดยใช้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ

ในการอำนวยความสะดวกในกระบวนการเรียนรู้และการใช้ วิธีการเรียนเป็นศูนย์กลาง ในการจัดสภาพแวดล้อมทาง การศึกษา นอกจากนี้ผู้สอนต้องช่วยกระตุ้นและส่งเสริม การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนและความร่วมมือในรูปแบบ การเรียนแบบผสมผสาน ต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดง ความคิดเห็นกิจกรรมการเรียนรู้ได้ และผลจากความพึงพอใจ ของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนและการเรียนนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อบทบาท ผู้สอนการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมการเรียนการสอน (Min Jou, Yen-Ting Lin & Din-Wu Wu. 2014)

3. ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนบนเว็บ แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รูปแบบการเรียนบนเว็บ แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีการพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบระบบบริหาร จัดการเรียนการสอน ผลการประเมินพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า กิจกรรมการเรียน การสอนที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้สอนได้จริง และมีความสามารถในการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของ ผู้เรียนได้ นอกจากนี้รูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณที่พัฒนาขึ้น ตามหลักการที่ได้สังเคราะห์มาจก หลักการเรียนรู้บนเว็บแบบผสมผสานการเรียนรู้ด้วยเทคนิค การเรียนรู้ร่วมกัน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เมื่อผู้เรียน ทำการเรียนตามแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นผู้เรียน จึงมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ (Elisa & Keith. 2014) ที่ศึกษาผลของการเรียนรู้ร่วมกัน แบบผสมผสานเป็นไปในทิศทางบวก ผลจากการสนทนาใน กระดานสนทนา แสดงให้เห็นถึงความพยายามและการเรียนรู้ ของกลุ่มความเป็นอิสระในการเรียน การสร้างแรงจูงใจ การมีส่วนร่วมของผู้เรียนที่เพิ่มมากขึ้นคุณภาพของ การเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น เกิดความคิดอย่างลึกซึ้ง เกิดการเรียนรู้ร่วมกันผู้อื่น และการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเอง เป็นการเปิดจิตใจของผู้เรียน และช่วยให้ผู้เรียนมอง สถานการณ์ต่าง ๆ ได้หลายมุมมองมากขึ้น ใช้เวลาได้อย่าง มีประสิทธิภาพมากขึ้นและพัฒนาทักษะของการทำงาน เป็นทีม ส่งเสริมการสะท้อนผล และการปรับปรุงทักษะ

การให้เหตุผล จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหา และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุติเทพ ศิริพิพัฒนกุล. 2553) ที่พบว่านิสิตปริญญาบัณฑิตที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ แบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษา และเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกันมีความสามารถในการแก้ปัญหาหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง

4. ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้บนเว็บ แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนา ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏมโผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่าผู้เรียน ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้บนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิค การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าคะแนนของการเรียนหลังเรียนเพิ่มสูงขึ้นจากคะแนน ก่อนเรียน สอดคล้อง (ศิริพันธ์ ฤกษ์คำ. 2555) ที่กล่าวถึง กลยุทธ์ในการเรียนการสอน LT (Learning Together) การจัดการเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผลรูปแบบ ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนบนเว็บที่สร้างขึ้นช่วยเสริมสร้าง กระบวนการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และสร้างเสริมกระบวนการทางการเรียนรู้ และอภิปัญญาได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลว่าผู้เรียนที่ได้เรียนด้วยรูปแบบ การเรียนแบบร่วมมือที่นำมาใช้ในกระบวนการเรียน การสอนแล้ว จะเป็นผู้ที่มีทักษะ ประสบการณ์ในการทำงาน ร่วมกันกับผู้อื่น ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน มีลักษณะใน การแสดงความกระตือรือร้นในการเรียน การมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ เพื่อเป้าหมายความสำเร็จในการทำงานของกลุ่ม

5. ความพึงพอใจของผู้เรียนมีต่อรูปแบบการเรียนรู้ การเรียนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมโผลมีความพึงพอใจในระดับมาก รูปแบบ การเรียนแบบร่วมมือมีความเหมาะสมในการพัฒนานักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีปรัชญาที่มุ่งเน้นการพัฒนาท้องถิ่น และสังคม ดังนั้นนักศึกษาจึงมีคุณลักษณะ และคุณสมบัติ ที่หลากหลาย จึงเหมาะกับการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เนื่องจากเป็นการเน้นเรื่องการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ การระดม สมอง การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ผู้สอนมีบทบาทใน การเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดกิจกรรม ซึ่งผู้เรียน มีหน้าที่ต้องศึกษาตามหัวข้อหรือเรื่องที่ได้รับมอบหมาย กับสมาชิกในกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาคำรู้ร่วมกัน

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียนของกลุ่ม ผู้เรียนสามารถ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น อภิปราย ซักถามปัญหา ติดต่อดสื่อสาร ดังกล่าวจะทำให้เกิดความคิดในระดับสูง (Kagan. 1992, Slavin. 1995, Johnson and Johnson. 1994, ทิศนา ขมมณี. 2550, วราภรณ์ สีนถาวร. 2553) สอดคล้องกับ (Slavin. 1995) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการ จัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการใช้ กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อ ผลประโยชน์และเพื่อให้เกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning together : LT) ซึ่งเป็นเทคนิคการจัดกิจกรรม ที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับผิดชอบมีบทบาทหน้าที่ทุกคน ช่วยกันทำงานจนได้ผลสำเร็จของงานและนำเสนอกับผู้สอน ผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงานกลุ่มซึ่งจะได้ผลงานที่เกิดจาก การทำงานของทุกคน การใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วย วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพกว่าวิธีการสอนแบบ ดั้งเดิม (Nesrin. 2004; ณมน จิรัฐวรรณ และคณะ. 2553, ไพฑูรย์ กานต์ธัญลักษณ์. 2553) นอกจากนี้ ผู้เรียนที่เรียน ด้วยรูปแบบการเรียนรู้บนเว็บแบบผสมผสานฯ ที่พัฒนาขึ้น มีความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้เกิด การคิดอย่างมีวิจารณญาณมากที่สุด เนื่องจากรูปแบบ กิจกรรมเป็นการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เป็นรูปแบบ ที่รองรับกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ ในรูปแบบกลุ่ม ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สนองต่อความแตกต่าง ระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี รองลงมาด้านกิจกรรมการเรียน ทำให้เกิดการช่วยเหลือกันในการเรียน ความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้บนเว็บแบบผสมผสานด้วยเทคนิค การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการออกแบบบทเรียน บนเว็บมากที่สุด รองลงมา คือการเข้าถึงข้อมูลและภาพ บทเรียนบนเว็บ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และแบบออนไลน์ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีการสร้างบรรยากาศ ในการเรียน การส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ด้วยกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างกัน ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน สภาพห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้มีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

1.2 อาจารย์ผู้สอนต้องทำความเข้าใจในขั้นตอน

ของรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อจะได้ทราบว่าต้องเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเนื้อหาหลักสูตรด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ รูปแบบการเรียนรู้ รูปแบบการประเมินผล บทบาทการเป็นผู้คอยชี้แนะ และกระตุ้นให้กำลังใจกับนักเรียน

1.3 ควรมีการประชุมชี้แจง เกี่ยวกับวิธีการ

และการนำประโยชน์จากรูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานฯ ไปใช้ เพื่อให้ผู้ใช้รูปแบบฯ สามารถนำวิธีการดังกล่าวไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 รูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน

ที่พัฒนาขึ้นมุ่งพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาและพัฒนาในด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนบนเว็บ

แบบผสมผสานด้วยเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่พัฒนาขึ้น โดยทำการศึกษารูปแบบการเรียนแบบอื่น ๆ เช่น การเรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก การเรียนแบบโครงงาน เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- ณมน จีรังสุวรรณ. (2553). รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นทีมสำหรับนักศึกษาบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ทศนา แหมมณี. (2553). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา : กลยุทธ์การสอน. เอกสารประกอบการประชุม สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสถาน : วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553.
- ปณิดา วรรณพิรุณ. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานโดยใช้ปัญหาเป็นหลักเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2555). การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. วารสารวิทยบริการ. ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2555.
- ประเวศ วะสี. (2542). แนวคิดเกี่ยวกับระบบพัฒนาการเรียนรู้. สานปฏิรูป. ม.ป.ป.
- ไพฑูริย์ กานต์ธัญลักษณ์. (2553). การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมกันเรื่อง ทฤษฎีจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- เพ็ญพิศุทธิ์ เนคมานุรักษ์. (2537). การพัฒนารูปแบบพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษา ครู. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (จิตวิทยาการศึกษา). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรภรณ์ สีนถาวร. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียน แบบผสมผสานแบบร่วมมือโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้สารสนเทศและทักษะการเรียนรู้เป็นทีมของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรินันท์ ถนัดคำ. (2555). การพัฒนาโมเดลการเรียนการสอนแบบร่วมมือร่วมใจบนเว็บเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ค่านิยม นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2550). รูปแบบการพัฒนาทักษะการสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครุวิทยาศาสตร์ประถมศึกษา. วารสารวิจัย มข. ฉบับบัณฑิตศึกษา 7, 3 (กรกฎาคม- กันยายน 2550) : 118-128
- สุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล. (2553). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้เป็นทีมของนิสิตปริญญาบัณฑิต ด้วยรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2542-2544).**

กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

Abeer Ali Okaz. (2014). **Integrating Blended Learning in Higher Education** 5th World Conference on Learning. Teaching and Educational Leadership. WCLTA .

Ally, M. (2005). **Foundation of Education Theory for Online Learning.** Athabasca University.

Bacon Thorne, K. (2003). **Blended learning : how to integrate online and traditional learning.** London : Kogan Page.

Barbara Waha & Kate Davis. (2014). **University students' perspective on Blended learning.** Journal of Higher Education Policy and Management.

Bonk, C.J and Graham, C.R. (2006). **Handbook of Blended Learning : Global Perspectives, Local Designs.** San Francisco: Pfeiffer.

Elisa Monteiro & Keith Morrison. (2014). **Challenges for collaborative blended learning in undergraduate students, Educational Research and Evaluation,** Available from:
<http://dx.doi.org/10.1080/13803611.2014.997126>

Johnson, K., McHugo, C., and Hall, T. (2006). **Analysing the efficacy of blended Learning using Technology Enhanced Learning (TEL) and m-learning delivery technologies.**

Min Jou, Yen-Ting Lin & Din-Wu Wu. (2014). **Effect of a blended learning Environment on student critical thinking and knowledge transformation.** Available from:
<http://dx.doi.org/10.1080/10494820.2014.961485>

Nick Van Dam. (2012). **Designing Learning for a 21st Century Workforce.**
.Available from: <https://www.td.org/Publications/Magazines/TD/TD-Archive/2012/04/Designing-Learning-for-a-21St-Century-Workforce>

Partnership for 21st Century Skills. (2010). **Framework for 21st century learning,**
http://www.p21.org/documents/P21_Framework_Definitions.pdf

Rovai, A. and Jordan, M. (2004). **Blended Learning and Sense of Community : A Comparative Analysis with Traditional and Fully Online Graduate Course.** (Online). Available from:
<http://www.irrodl.org/content/v5.2/rovai-jordan.html>, January 23, 2012.

Slavin, R. E. (1995). **Cooperative learning : Theory, research and practice.** 2nd ed Boston: Allyn and Bacon